

Vergaderjaar 2021–2022

33 529

Gaswinning

Nr. 1043

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2022

Door mijn voorganger is aan Kamerlid Kröger een toezegging gedaan tijdens het Commissiedebat Mijnbouw/Groningen van 9 december 2021 (Kamerstuk 33 529, 942). Hier is toegezegd dat de Minister van EZK in de volgende klimaatscenario's het Nederlands onderdeel olie en gas zal meenemen en met de Kamer zal delen.

Het betreft hier de klimaatscenario's van Kalavasta en Berenschot (Kamerstuk 32 813, nr. 493) die dit in 2020 in opdracht hebben uitgevoerd van de netbeheerders. Op dit moment worden deze klimaatscenario's herijkt in opdracht van de netbeheerders. De vraag van Kamerlid Kröger heeft specifiek betrekking op een plan ten aanzien van olie- en gaswinning in lijn met Parijs. Om aan die toezegging te kunnen voldoen, ga ik in deze brief in op de olie- en gaswinning in lijn met de doelen van Parijs.

Het kabinet heeft stevige klimaatambities, omdat klimaatverandering het leven van mensen, dieren en de natuur bedreigt. Zo hebben we langs de lijnen van het VN-klimaatakkoord van Parijs afgesproken dat we in 2030 55% minder CO₂ uitstoten en in 2050 zelfs 95%. Doel van het Parijsakkoord is de opwarming van de aarde beperken tot ruim onder 2 graden Celsius. Met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius. In het coalitieakkoord heeft dit kabinet afgesproken om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn en de doelen voor 2030 in de Klimaatwet aan te scherpen tot tenminste 55% CO₂ reductie. Om dit doel ook zeker te halen, is afgesproken om ons in het beleid te richten op een hogere opgave, wat neerkomt op circa 60% in 2030.

Het kabinet blijft onverminderd inzetten op besparing van het energieverbruik en de verduurzaming ervan en houdt vast aan de doelen die hiervoor zijn gesteld. Tot die tijd hebben we nog aardgas nodig als transitiebrandstof. Bijvoorbeeld om onze huizen en ziekenhuizen te verwarmen.

Het is daarbij verstandig om het benodigde gas in Nederland te winnen in plaats van te importeren, mits dat veilig en verantwoord kan en zolang aardgas nog noodzakelijk is in onze energietransitie. Gas uit Nederland, zoals uit de Noordzee, heeft twee voordelen.

1) Het maakt Nederland minder afhankelijk van buitenlandse mogelijkheden en 2) de uitstoot van broeikasgassen van binnenlands geproduceerd gas is lager dan van geïmporteerd gas. Dit geldt zeker in vergelijking tot alternatieven zoals Liquefied Natural Gas (LNG). In recent onderzoek van het Oxford Institute for Energy Studies (OIES)¹ is de uitstoot van broeikasgassen door productie van aardgas uit Nederlandse kleine velden vergeleken met de broeikasgassen van een portfolio van LNG en aardgas per pijpleiding geleverd uit Noorwegen en Rusland. Noors aardgas heeft ongeveer dezelfde broeikasgas emissie equivalent als Nederland, maar Russisch pijpleidinggas en LNG hebben een veel hogere uitstootwaarde. Er zit wel een grote onzekerheidsmarge op de getallen. Wanneer 1 miljard m³ in Nederland geproduceerd gas vervangen wordt voor pijpleidinggas ander dan uit Noorwegen, scheelt dit gemiddeld 296.000 ton CO₂ eq. Dit is inclusief methaan. Voor LNG is dit verschil gemiddeld 443.100 ton CO₂ eq. Specifieke cijfers voor methaan zijn niet bekend.

Ik zet mij in om de gaswinning in lijn te houden met het Akkoord van Parijs.

Naast het versnellingsplan gaswinning op zee, dat u binnenkort ontvangt, ga ik met de sector in gesprek over een transitieplan. In dit plan kunnen afspraken gemaakt worden over een afbouwpad voor de olie- en gaswinning richting 2050 met als tussenmijlpaal 2035. De afspraken betreffen de bijdrage van de offshore sector aan de energietransitie, zoals het beperken van de CO₂ uitstoot bij de aardgasproductie door elektrificatie van de productieplatforms. Daarnaast kunnen afspraken gemaakt worden over het behoud van kennis en infrastructuur, bijvoorbeeld voor het benutten van de infrastructuur op zee voor de opslag van CO₂ en het transport van waterstof. Voor het einde van het jaar zal ik uw Kamer informeren over de voortgang van deze gesprekken ten aanzien van het transitieplan.

Daarnaast geldt dat ik op dit moment geen vergunningen meer afgeef die langer doorlopen dan 2050. Ik onderzoek daarnaast of ik bij nieuwe vergunningen en instemmingen op winningsplannen de duur verder kan verkorten, rekening houdend met het feit dat we de gaswinning op de Noordzee de komende tijd willen stimuleren in het kader van energieleveringszekerheid en dat een bepaalde winningsduur nodig is om de benodigde investeringen voor bedrijven voldoende economisch rendabel te laten zijn.

Tot slot zijn er ook eerder afgegeven vergunningen die voor langere tijd of zelfs onbepaalde tijd geldig zijn. In de contourennota voor de wijziging van de Mijnbouwwet die ik na de zomer naar uw Kamer zal sturen, zal ik ook aangeven hoe ik om wil gaan met vergunningen voor olie en gas die op dit moment nog eeuwigdurend zijn.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief

¹ The Oxford Institute for Energy Studies: (juli 2021) «Dutch Gas Production from the Small Fields: Why extending their life contributes to the energy transition»: <https://www.oxfordenergy.org/publications/dutchgas-production-from-the-small-fields-why-extending-their-life-contributes-to-the-energy-transition/>.